

чества в търговията на едро. Този начин на изчисляване на индекса се запазва до 1949 г.

СТАТИСТИКАТА НА ЦЕНИТЕ НА ДРЕБНО - 1945-1989 ГОДИНА

През периода 1945-1952 г. наблюдениято на цените на дребно се ограничава до текуща регистрация на цените, като се обхващат стоки с нискоконормирани (купонни) цени и частично стоки с висококонормирани (свободни) цени. Цените се осредняват по формулата за средна хронологична, като за тегла се използват дните или месеците, през които са действали съответните цени. На базата на тези средни цени се изчисляват индекси, които са изключвали стоките с висококонормирани цени и броят на стоките, включени в изчисляването на индекса, е много малък. Поради тази причина в статистическите издания за периода 1945-1952 г. почти не се посочват данни за цените и съответните им индекси.

През 1952 г. у нас се извършват съществени изменения в системата на ценообразуване. Премахват се висококонормираните и купонните цени и влизат в сила т. нар. единни държавни цени на дребно. Тези цени се определят централизирано по планов ред, единни са за цялата страна и се отнасят за строго определен вид и качество на стоката. Особено характерно за тях е стабилност за определен период от време. Това естествено налага необходимост от изграждане на нов начин на наблюдение на цените на стоките. Голяма част от дейността е била свързана със систематизиране и изучаване на нормативните документи, издавани от органите по ценообразуване. Започва да се събира информация за продадените количества на стоки с променени цени на дребно с цел изчисляване на претеглени средни цени. За цените с местно ценообразуване се организират редица нови наблюдения.

От 1959 г. започва ежегодно да се събира информация за цените на основни групи услуги. Техните цени също се определят централизирано, поради което събирането и обработката на данните за равнището на цените е аналогично с това на единните държавни цени на дребно.

От 1953 г. изчисляването на индексите на цените на дребно се извършва по нова методология. Изчисляват се индивидуални, групови и общи индекси на цените при база цените на предходната година. Агрегирането на груповите индекси в индекси от по-висок ранг се извършва чрез формулата на Пааше (записана като среднохармонична претеглена формула, като за тегла се използват продажбите в търговията на дребно). Тази методика се запазва до 1989 г., като се изчисляват:

- индекси на цените на дребно в държавната и кооперативната търговия (годишни);